

A májsodik világháborús amerikai hajás festés

Hozzáadta: Sebestyén Gábor
2004. október 23. Szombat 11:10
Utolsó frissítés 2007. november 19. Hétfő 20:35

Kézel két év munkáját szeretném most kézzelzárni. Nagyjából ennyi időbe telt, míg átinteztem a háttéranyagot kifestettem sok-sok színmintát és beszélttem párr emberrel. Talán nem tudnik szerénytelenségnek, ha azt mondom, magyarul még nem láttam ilyen jellegű színezési anyagot. Így tehát így gondoltam, hogy megteszem ezt az ötletet jellegű írást.

Bizonyára megesett már náha, hogy egy makettbolt kirakatában megláttuk egy szép amerikai hajás makettjét és ögödöntétnéknékvesszők. A makett színezésével aztán nincs is baj, míg el nem érkezőnk a festéshez. Sorban jónak a problémák: a gyártás cég megadja ugyan a festékek színeit, de láttunk egy képet ahol a hajás sötétebb vagy világosabb színűre volt festve, sőt valami minta volt rajta. Hogy is van ez? A másik eset: nem adják meg a festékszíneket, hanem csak annyit írnak, hogy a hajásnak ez az a része színe. Na jó, de milyen színűre!?

Megeshet az is, hogy találunk egy jó rajtot vagy fényképet a hajásról, ám a remélt festési utasítás helyett csak enny van a kép valamelyik sarkában MS- egy szám és egy dátum. Vagy ilyen szín-nek tudnak fel: 5N, 5O, 5L stb. Jogos a kérdés: milyenre fessek a hajást? Milyen szín-nek ezek?

Az alábbi listával szeretnék egy kis segítség adni azoknak, akiknek csak az színezési rajzon láv a festési utasítás és ill rendelkezésre, viszont szeretnének eltérni attól. A lista azonban nem teljes. Először is azért mert csak amerikai hajásokra vonatkozik, másrészt csak nagyobb felszíni hajásokra (lásd, hogy a hazai forgalomban ezek makettje szerezhető be). Harmadrészt csak a májsodik világháború időszakára vonatkozik (a mai modern hajákon már általában egyszínű festést használnak).

A lista kézzelzárása előtt pedig szeretnék néhány dolgot ismertetni az amerikai hajások álcáfestéséről.

Az amerikai haditengerészet két háború között és a májsodik világháború alatt is, igen intenzív kísérleteket folytatott a hadihajások álcázásának ügyében.

A cél nyilvánvaló volt: olyan álcáfestéseket kellett kitalálni, melyek jól elrejtik a hajást az ellenség megfigyelés előtt. Számos mintázatot próbáltak ki, közülük a hajákon, közülük az időjárás (esés, borult idő, napsütés, fényviszonyok, sőt a helyszín (nyílt tenger, partközeli víz) kézzelzár.

A kísérletek során kézzel 60 féle mintázatot fejlesztett ki.

Ezek voltak a MEASURE - k (névden Ms.). Ebből kb. 30 - at használtak nagyobb felszíni hajákon (rombolás - csatahajásig ill. repülőgépek - hordozásig). 15 mintázat nem került felhasználásra, 6 - 7 - et tengeralatti hajások részére fejlesztettek ki. A többi kísérleti céllal alkalmazták, vagyis egy vagy két hajást festettek az adott színre, ill. kisebb hajákon (aknaszedők, partraszállás járművek) alkalmazták őket.

Az 5N, 5O, 5L stb. jelölések a MEASURE - k szín-neit jelölik, ezekből 72 volt. Egy szín-megjelölés több MEASURE - ben is előfordulhatott.

Amikor 1939-40-ben nyilvánvalóvá vált, hogy Amerika már nem sokáig maradhat -ki az európai eseményeké, a tengerészet egy színezési kiadvány szerkesztésébe kezdett, mely a kísérletek alapján leginkább hasznosnak bizonyult álcáfestéseket írta elő.

Ez a kiadvány lett az ún. SHIPS-2, melyet először 1941 januárjában adtak ki.

Ebben Measure 1 - től 9 - ig voltak mintázatok. A széknekhez kiegészítő ' Ájnyalat' szék ' Ájlcifest' -rtak el. fekete és fehér szék kombinációjával árték el.

1941 szeptemberben felvizsgálták a kiadványt mivel a tesztek azt bizonyították, hogy a kék Ájnyalat' széknek jobbakként a szék. 4 mintázatot vezettek be, melyekben a fehér és kék szék kombináltak.

1942 júniusában újabb tesztek elvégzése után új Ájlcifesteket vezettek be, az 1941 szeptemberi széknek ísszet felhasználva.

1943 márciusában pedig - újabb tesztek elvégzése után - fűggelket adtak ki az 1942 - es kiadványhoz. Ebben az eddig bevezetett széknek ' Ájllították íssze kiegészítő ' mintázatot ' Ájlcifesteket (Id. Ms. 31 - 33) és kék kezdtek alkalmazni.

A kék-síretek azonban, mint azt fentebb is írtam, a háború alatt is tovább folyt az és hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy nem a szék fontos ínmagában, hanem a szék-n ténusa. Ezért 1944 októberétől semleges, szék ténusa széknek jelentek meg és megváltozott a széknek Ájnyalata és jelölése is.

Mindezek miatt írtá lehet pldül az, hogy az 1941 - es 50 vagy 5H nem ugyanazok az Ájnyalat' széknek, mint az 1944 vagy -45 - ís változat. A cikk végén a széknek ismertetésekor erre az Ájnyalatróltozásra még vissza fogok írni.

Lássuk tehát a listát !

Á

MEASURE 1

1941 januárjától 1941 kőzepéig alkalmazták az atlanti flotta hajóin a repülőgép - hordozó és csatahajóktól kezdve a kisebb hajókig, majd 1941 kőzepétől 1942 elejéig a csendes Áceáni flottájánál ugyancsak az ísszes hajóin.

Széknek

- fűggőleges felületek : 5D

- Árbocok felső része : 5L

- fedélzet és vízszintes felületek : 5D (a csendes Áceáni flottájánál a fűbb kőszék felületen ezt a széknek nem használják.)

- repülőgép - hordozók fedélzete : mahagáni vörösis

A fénycsík, csillagászati tárgyakat, felületeket (pl. reflektorlencsék, ablakok) bármilyen jelentéktelennek is voltak lefedték, leszerelték vagy az 5D színekre festették.

Â

MEASURE 2

1941 elejétől 1941 közepéig használták az atlanti flotta rombolóin, cirkálóin és csatahajóin. 1941 közepétől 1945 elejéig pedig a csendes - óceáni flotta néhány cirkálóján és rombolóján.

Szín

- fénycsík felületek : 5D a vízszint alatti fedélzetig, utána 5O, majd 5L

- fedélzet és vízszintes felületek: 5D (a csendes - óceáni flottájánál a vízszint alatti fedélzeten ezt a színt nem használták.)

A fénycsík, csillagászati tárgyakal ugyanazt kell tenni mint a Measure 1 - nál.

Â

MEASURE 3

Szín

- fénycsík felületek (árnyékok is) : 5L

- fedélzet és vízszintes felületek : 5D a fűbél kőszálát fedélzeten ezt a színt nem használják.

Â

MEASURE 4

Az atlanti flottánál alkalmazták 1941 tavaszán, valamint egy század PT hajón a Földközi tengeren 1943 / 44 - ben.

Színnek

- fűgárges felületek : fekete
- árbocok : 5L (a PT - ken fekete)
- fedélzet és vízszintes felületek : 5D
- repülőgép - hordozók fedélzete : mahagóni vörös

Â

MEASURE 5

Ezt a mintázatot festett orrhullám - nak hívták. A cél az volt, hogy az ellenséges megfigyelőket megtévessze a hajó sebességét illetően. Az atlanti és csendes - óceáni flotta nagyobb hajóin (romboló, cirkáló, csatahajó, repülőgép - hordozó) alkalmazták 1941 - ben. Nem alkalmazták azokon a hajókon melyek Measure 4 - re voltak festve.

A kőpen a USS Chester makettje látható a Measure 2 színneiben és a festett orrhullámmal. A hullám szegélye fehér volt, a belső rész sötét vagy sötétzöld.

Â

MEASURE 6, 7, 8

Alcifestés volt cirkálóként és nehézcirkálóként részére. A cél az volt, hogy megtegye az ellenséges megfigyelő cirkálókat rombolóként azonosítsanak.

Ez a Measure 6 ! A 6 hálószerűvelkes gégecsővel rendelkező cirkálókat 8 hálószerűvelkes gégecsővel rendelkező cirkálóknak állították

Measure 7. A 7500 tonnás katonai cirkálókat nagysebességű rombolóknak állították.

Ez pedig a Measure 8. A 10000 tonnás katonai cirkálókat állították nagysebességű rombolóknak.

Italiansan annyit lehet erről a mintázatokról, hogyha a hajótest sötét színű volt a mintázat világosszínűre, hajótest világos színű volt akkor sötét színűre. Másrészt nincs adat arról, hogy 1941 - ben vagy utána alkalmazták volna ezeket az alcifestéseket. Egyedül a Measure 8 - at használták a USS Indianapolis nehézcirkáló 1943 - ban.

Á

MEASURE 11

A csendes - óceáni flotta hajóin alkalmazták ezt a mintázatot 1941 utolsó heteitől 1942 februárjától - májrciusig.

Szék

- fűgőleges felületek (árbocok is !) : 5S

- vízszintes felületek : 20B

Â

MEASURE 12

Az atlanti flotta hajóin alkalmazták 1941 kőzvető az év végéig. A Csendes Áceánon 1941 decemberétől 1942 áprilisáig.

Szék

- főleges felületek : 5D (1941 kőzvető kb. 1 hónapig, utána 5S) Ezt a szék-nt a fedélzet vonaláig festették hordozákon a hangírfedélzetig. 5O a felépíté ny tetéig 5H vagy 5L a felépíté ny tetétől árboccsáig

- vízszintes felületek : 20B a vízszintes kőszílt fedélzeteket is ehhez a szék-hez kell igazítani a tengeralattjárók árs repüléig - hordozók kivételével.

Az Ms. 12 - nek két változata volt még a Measure 12A és Measure 12R. Az Ms. 12A - t 1941 végén alkalmazták az atlanti flotta hajóin. A szék-nek ugyanazok voltak mint az Ms. 12 - nál csak az 5S helyett 5N - t használtak. Az Ms. 12R - t 1941 decemberétől 1942 végéig alkalmazták a csendes - Áceáni flotta nagy felszáni hajóin. Itt az 5N, 5O, 5H és a szék-n mintázat kombináltak. Létezett még egy 1945 - évi változat is. Itt a szék-nek az alábbiak voltak:

- főleges felületek a fedélzet legalacsonyabb pontjáig: #7 Navy gray, hordozákon a hangírfedélzetig festették ezt a szék-nt

- további főleges felületek az árboccsáig : #17 Ocean gray

- fedélzet és vízszintes felületek : #4 Deck gray

Az alábbi képen a USS Washington makettje látható MS 12R festésben 1942-ben.

Â

MEASURE 21

1942 - től 1944 - ig alkalmazták a csendes - Áceáni flotta nagyobb felsz-ni hajóin. A Ádos-tott vjltozatot, 1945 tavaszán.

Szék

- Ággá'leges feléletek : 5N kivétel nélkül !
- v-sszintes feléletek :
- 20B repálgép - hordozákon 250N 1942 - ben
- #21 Flight deck stain 1943- 44-ben

A Ádos-tott vjltozathoz két sznt használtak: #7 Navy gray - t a Ággá'leges feléletekre, #4 Deck gray - t a v-sszintesekre.

Á

MEASURE 22

Az Ms. 12 Ás 12A továbbfejlesztett vjltozata. 1942 - től 1945 - ig alkalmazták az atlanti Ás csendes - Áceáni flotta nagyobb felsz-ni hajóin.

Szék

- fűgá'leges felűletek : 5N a fedőzet legalacsonyabb pontjűig 5H a tovűbbi fűgá'leges felűletek
- fedőzet Ős vű-zszintes felűletek : 20B
- repűlűgűp - hordozű fedőzet :
- 250N 1942 - ben
- #21 Flight deck stain 1943 - 44 - ben

A fenti kűt kűpen lűthatű az Ms. 22 kűt vűltozata. A felsű a korai vűltozat (a fedőzetet ugyanolyan sűtkűkre kűfesteni mint a tűrűzet !), az alsű a kűsűi, amit 1944 vűgűtű / 1945 tavaszűű alkalmaztak. A szű-nek itt a kűvetkezők voltak:

- fűgá'leges felűletek a fű fedőzet legalacsonyabb pontjűig : #7 Navy gray, utűna #27 Haze gray
- fedőzet Ős vű-zszintes felűletek: #4 Deck gray

ű

MEASURE 31

1943 - tű 1945 - ig hasznűltűk a csendes - Őceűni flotta nagyobb hajűin.

ű

Szű-nek

- fűgá'leges felűletek : az 5O, 5H Ős fekete mintűzata
- vű-zszintes felűletek : az 5O Ős 20B mintűzata
- vű-zszintes felűletek hordozűkon:
- #21 Flight deck stain 1943 - ban

- #21 Flight deck stain (márdos-tott) 1944 - 45 - ben

A csatahajók és cirkálóik részére fejlesztették ki a Measure 31A - t, melyet azonban csak néhány hajón alkalmaztak 1944 végén és -45 elején. A fűgges felületek színneinél a fentiek mellett az 5N - t és 5L - t alkalmazták mint színeket, a fedélzetet pedig csak 20B - re festették.

Á

MEASURE 32

1943 - től 1945 - ig alkalmazták a csendes - tőeni flotta hajóin.

Színnek

- fűgges felületek : a fekete, 5N, 5O, 5H, 5L és 5P mintázata
- fedélzet és vízszintes felületek: 20B (vagy 20B és 5O mintázata)
- repülőgép - hordozók fedélzete:
- #21 Flight deck stain 1943 - ban
- #21 Flight deck stain (márdos-tott) 1944 - 45 - ben

A Measure 32-nek számos alváltozata volt, melyeket 1944 elejétől 1945-ig alkalmaztak. Az alábbi képeken néhány alváltozat látható. A felső kép a tőrés, az alatta lévő pedig a fedélzet festését mutatja. A színeket különböző kombinációkban alkalmazták. Volt ahol két színt alkalmaztak a tőrésre és kettőt a fedélzetre, de volt ahol három színt a tőrésre és kettőt a fedélzetre. Ezeknek az alváltozatoknak a jellegzetessége volt még, hogy vagy csak egy adott hajón, vagy egy adott hajóosztályon alkalmazták őket.

Ez a Measure 32/3d

Â

Â

Ez a Measure 32/2c

Â

Â

Ez pedig a Measure 32/6d

Â

Â

Measure 32/21d

Â

Â

Â

MEASURE 33

1943 - től 1945 - ig alkalmazták a csendes - tengeri flottájánál.

Szárnyak

- főtámaszok felületek : a fekete, 5N, 5O, 5H, 5P és 5L mintájzata fedélzet és
- vízszintes felületek : 20B (vagy 20B és 5O mintájzata)
- repőtámaszp - hordozók fedélzete :
- #21 Flight deck stain 1943 - ban
- #21 Flight deck stain (módosított) 1944 - 45 - ben

A Measure 33 -nak is, akárcsak az Ms 32 - nek, szintén voltak alváziltozatai. Ezekre pedig szintén az volt jellemző, mint az Ms 32 esetében. Csak egy adott hajón v. hajóosztályon alkalmazták őket.

Â

Ezek voltak tehát a felszíni hajón alkalmazott főbb mintázatok. Most lássuk ezeknek a mintázatoknak a szárait ! Előtte azonban szeretném néhány dologra felhívni a figyelmet !

Mivel igyekeztem olyan makettfestéket ajánlani, amely a hazai forgalomban is viszonylag könnyen beszerezhető, így a megadott szárnyak csak annyira letehetnek amennyire ezt a festék lehetősége teszi. Az átvázolt szárnyakhoz táblázatokról illetve a szárminták kifestéséből jutottam hozzá, tehát nem állítom, hogy nem fordulhatnak elő tévedések.

•me tehát a színtípiát ! Az első szímet arra utal, hogy az adott festéknél hány cseppet kell használni. A H betű a Humbrol - ra utal. A H betű utáni szám mutatja a festék szímet.

- 5D Dark gray

- 1941 - ben vezeték be használt. Az árnyalat előrehozott ez a keverék: 16 x H 104 + 8 x H 176 + H 67

- 5L Light gray

- 1941 - ben vezeték be használt. 1943 - ig ezt a keverék: 5 x H 34 + 2 x H 104 + H 67

- 1943 -44 között volt egy világosabb árnyalat 5L, melynek leírását sajnos nem sikerült megszerezni. Valószínűleg több (6 - 7 cseppet) kevesebb 104 - et (1 csepp) kell alkalmazni a H 67 - et el kell hagyni. Erre az időszakra is azonos azonban a fentebbi formulát. Jelentés változás ugyanis csak 1944 végén történt. Ekkortól kezdve az 5L jelölést - # 37 Light gray 5L - árnyalatot kapott. 1944 végén tehát a H 127 - as festék azonos az 5L kifestéséhez.

- 5O Ocean gray

- 1941 - ben vezeték be használt. Itt külön árnyalat volt. 1944 - ig ez az azonos keverék: 6xH 34 + 6xH 104 + 3xH 67

- 1944 végén az 5O is semleges árnyalatot azonos jelölést kapott Ettől kezdve a jelölés # 17 Ocean gray 5O lett a 129-es festéket azonos az árnyalat előrehozott.

- 5H Haze gray

- 1941 - ben vezeték be használt. Az azonos keverék : 3 x H 34 + 2 x H 104 + H 67 vagy csak a H 145

- 1944 végén az 5H jelölés # 27 Haze gray 5H lett az árnyalat is megváltozott. Az azonos festék : H 128

- 5S Sea blue

- 1941 - ben vezeték be használt. Az azonos keverék: 2 x H 104 + H 176 + H 25 + H 147

- 5P Pale gray

- 1943 - ben vezeték be használt. Igen világos szín volt, az azonos keverék : 21 x H 34 + 2 x H 104 + H 67

- 5N Navy blue

- 1941 - ben vezetők be használták. 1944 - ig ezt a keveréket ajánlom: 2 x H 104 + H 176.

- 1944 végén ez a szí- n is semleges tónust a jelölést kapott : # 7 Navy gray 5N. Ettől kezdve a H 67 - es festés a szí- n kifestéséhez.

- 20B Deck blue

- 1941 - ben vezetők be használták. Ezt a keveréket ajánlom a szí- n kifestéséhez: 8 x H 189+4x H 67 + 2 x H 182 + H 164

- 1942 - ben módosították a szí- nt. Ekkortól kezdve az 5N korai változathoz hasonlóan az árnyalat, a- gy az arra alkalmazott formulát ajánlom.

- A szí- n árnyalata a jelölése 1944 végén változott Az új jelölés # 4 Deck gray 20 lett a H 182 - es festés a szí- n kifestéséhez.

- 250N Flight deck stain

- 1942 -ben kezdtek el alkalmazni. Az árnyalat hasonlóan a 20B Deck blue - hoz. Az ajánlott keverék : 5 x H 189 + 2 x H 67 + 1 x H 147.

- # 21 Flight deck stain: 1943 - ban vezetők be. Az ajánlott keverék : 2 x H 104 + H176 + H 34. A módosított változat 1944 - ben került bevezetésre.

- Mivel árnyalatilag minimális eltérés volt az 5N korai változathoz képest, a- gy az 5N formulát ajánlom a szí- n kifestéséhez.

Ha valakinek a cikkel kapcsolatban bármilyen kérdés lenne, szívesen álllok rendelkezésére a ddg92@hotmail.com email-címemen keresztül.

Sebestyén Gábor

Felhasznált hirtanyag :

- <http://www.shipcamouflage.com>

- Squadron Signal Series: US Battleships in Action vol. I. II.

- Plastic Ship Modeler 1997 / 3, 16 - 26. oldal

- <http://www.steelnavy.com>